

(POLİTİKA)

Kürt sorunu, 'açılım' ve demokratik çözüm

"Kürt Sorunu, 'Açılım' ve Demokratik Çözüm" başlıklı metin; Sosyalist Demokrasi Partisi 2. Parti Meclisi'nin basına ve kamuoyuna açıklamasıdır. Metni aslına sadık kalarak yayınlıyoruz.

Başbakanın, "PKK terör örgütüdür' demekle görüşmem" dediği DTP ile, başbakan olarak değil de iktidar partisi genel başkanı sıfatıyla da olsa görüşmesi, içişleri bakanının "üslup ve yöntemine" ilişkin açıklamalarıyla politik gündemin birinci sırasına yerleşen "Kürt Açılımı"nda artık farklı bir evreye geçildiğinin göstergesidir.

Kürt sorununda demokratik çözüm yanlısı geniş toplum kesimlerinde nihayet bir diyalog ortamının oluşmaya başlaması anlamında genel olarak olumlu ve umutlu bir hava yaratılmasına yol açan bu görüşme, milliyetçi/şoven kesimlerin provokatif saldırılarının ve "terör" edebiyatlarının olumsuz sıkıştırması altında gerçekleşti. Muhalefet partileri MHP ve CHP, Kürt sorununda çözümsüzlük siyasetinin, geleneksel inkarcı anlayışın sözcülüğünü bildik milliyetçi söylemlerle sürdürmeye kararlı görünmektedirler. MHP ve CHP, misyonları barışı ve çözümü her ne pahasına olursa olsun engellemek olarak tarif edilebilecek devlet içindeki statükocu/militarist güçlerin has temsilciliğini yapmaktadırlar. Bu çevrelerin provokatif saldırılarının alabileceği eylemlilik boyutları karşısında antifaşist güçlerin uyanık olması gerekmektedir.

Öte yandan bu görüşme ile gerçek bir diyalog ve müzakere ortamının başlayıp başlamadığını belirleyecek olan, Öcalan'ın açıklayacağı "yol haritası"nın ardından hükümetin hangi somut adımları atacağıdır. Bu açıdan kritik önemde olan önümüzdeki aylarda, demokrasi güçleri çok önemli sorumluluklarla karşı karşıyadırlar. "Açılım"ın demokratik çözüm doğrultusunda evrilmesi, emek, barış, özgürlük güçlerinin çabasına, mücadeleleriyle bu süreci demokratikleşme yönünde belirleyebilmesine bağlıdır.

Bu haliyle "Kürt Açılımı" Türkiye devletinin kendi kurumları arasında ve ABD, Irak ve Kürdistan Bölgesel Yönetimiyle çoğu kapalı kapılar ardında

yürütülen müzakerelerde varılan uzlaşma unsurlarını içermekten öte bir anlam ifade etmemektedir. Devlet kendi yol haritasını dünyanın ve bölgenin egemen güçleriyle görüşerek kendince çizmiş, ne Kürt halkının temsilcilerinin ne de demokrasi ve barış güçlerinin temsilcilerinin somut öneri ve talepleri dikkate alınmıştır. Basında yer alan haberlerden Genelkurmay ve MİT'in katılımıyla sürdürülen çalışmalarda anadilde eğitim, özerklik, operasyonların durdurulması gibi konuların "kırmızı çizgi" olduğu, Kürtçe yer isimleri, üniversitelerde Kürt dili bölümleri, Kürtçe yayın gibi konularda açılım planlandığı anlaşılmaktadır.

Öte yandan ABD'li ve Irak'lı yetkililerle 10 aydır yürütülen ve ana gündem maddesi "PKK'nin tasfiyesi" olan üçlü mekanizma toplantılarının sonuncusu, bizzat içişleri bakanının katılımıyla "Kürt Açılımı"nın yalnızca bir gün öncesinde Ankara'da toplanmıştır. Bu şu anlama gelmektedir: PKK'nin aylardır uyguladığı ve en son 1 Eylül'e kadar uzattığı tek taraflı ateşkes anlamına gelen çatışmasızlık kararına devlet operasyonları durdurarak karşılık vermek ve böylece diyalog ortamına zemin hazırlamak yerine "sınır ötesi" bombalamaları sürdürmekte, sınıra yığınak yapmakta ve PKK'yi tasfiye etmek için ABD, Irak ve Kürdistan Bölgesel Yönetimiyle ayrıntılı planlar hazırlamaktadır.

2007 Mayıs'ında ve Kasım'ında, Dolmabahçe'de ve Beyaz Saray'da anahatları belirlenen ABD-AKP -TSK mutabakatının, ABD'nin Ortadoğu ve Irak'taki çıkarları doğrultusunda belirlenen ve sonradan "Kürdistan Üzerinde Çatışmayı Önlemek" başlığıyla raporlaştırılan metindeki yol haritası üzerinden şekillendirildiği her geçen gün daha da netleşmektedir. Bu mutabakatın temel unsurlarını, Kürdistan bölgesel yönetimiyle yakınlaşma ve Kürt özgürlük hareketinin tasfiyesi oluşturmaktadır. Kürt özgürlük hareketini tasfiye hamlesi, genel seçimlerden sonra "kaleleri düşürmek-

ten" bahsetmeye başlamış olan AKP'nin 29 Mart yerel seçimlerinde Kürt özgürlük hareketinin kitle desteğini zayıflatma girişiminde mutlak bir başarısızlığa uğramasıyla ağır yara almıştır, ama Washington-Bağdat-Erbil hattında kurulan dağ kadrosunu tasfiye hamlesi ince ince planlanarak yürürlüğe konmaya çalışılmaktadır.

Washington-Ankara-Bağdat-Erbil hattı Kürt sorununda demokratik bir çözüm için değil, demokratik çözüm için sıkıştırılan özneyi tasfiye etmek için kurulmuştur. Kürt özgürlük hareketini bastırdıktan sonra Kürt sorununda demokratik çözüm için basıncın da doğal olarak ortadan kalkacağı varsayılmaktadır. PKK'yi çözerek Kürt sorununu "çözmeye" çalışmak, sorunun tarihsel özünü anlamamak demektir.

Diğer yandan son dönemlerde enerji yolları üzerinden yapılmakta olan pazarlıklar yaşanmakta olan paylaşım sürecinin veciz bir ifadesidir. Rusya ile yapılan doğalgaz anlaşmasının diyetinin Rusya'nın Türkiye'de nükleer reaktör yapımı için vize almış olmasına bağlı olduğu yolunda basında yaygın bir kanı mevcuttur. Önümüzdeki dönemde gerek Türkiye ve gerekse de bölge açısından ciddi ekolojik riskler doğuracağı da açık olan bu durum göstermektedir ki Nabucco projesinin gerçekleşmesi için bölgede siyasi istikrarın sağlanabilmesi gereklidir. Siyasi istikrarın sağlanabilmesinin yolu da PKK'nin tasfiyesinden geçmektedir. Kürt sorununun çözümü adı altında devletin sürdürdüğü sürecin siyasi anlamı budur.

Kürt sorunu gibi 85 yıllık tarihsel bir soruna demokratik bir çözüm yolunu açmak sorunun köklerine eğilmekten, tarihsel yanlışları aşmaktan geçer. Sorunun temelinde Anadolu ve Mezopotamya halklarından oluşan zengin mozaikçi tek bir politik kalıba dökerek tek millet, tek dil, imtiyazsız-sınıfsız bir toplum yaratmaya dayalı şoven milliyetçi ideoloji, asimilasyoncu ve inkarcı politikalar yatmaktadır. Bütün tarihsel

(POLİTİKA)

süreç boyunca Kürtlerin özgürlük talepleri zor yolla bastırılmıştır. Sorun bir "terör sorunu" değil, demokrasi sorunudur. Sorunun kaynağında demokratik barışçıl yöntemlerin devre dışı bırakılması yatmaktadır. Sorunun özünü Kürt halkının kolektif varlığı ve kimliğinin tanınmaması, kendi siyasi geleceğini özgür iradesiyle belirleme hakkının reddedilmesi oluşturmaktadır.

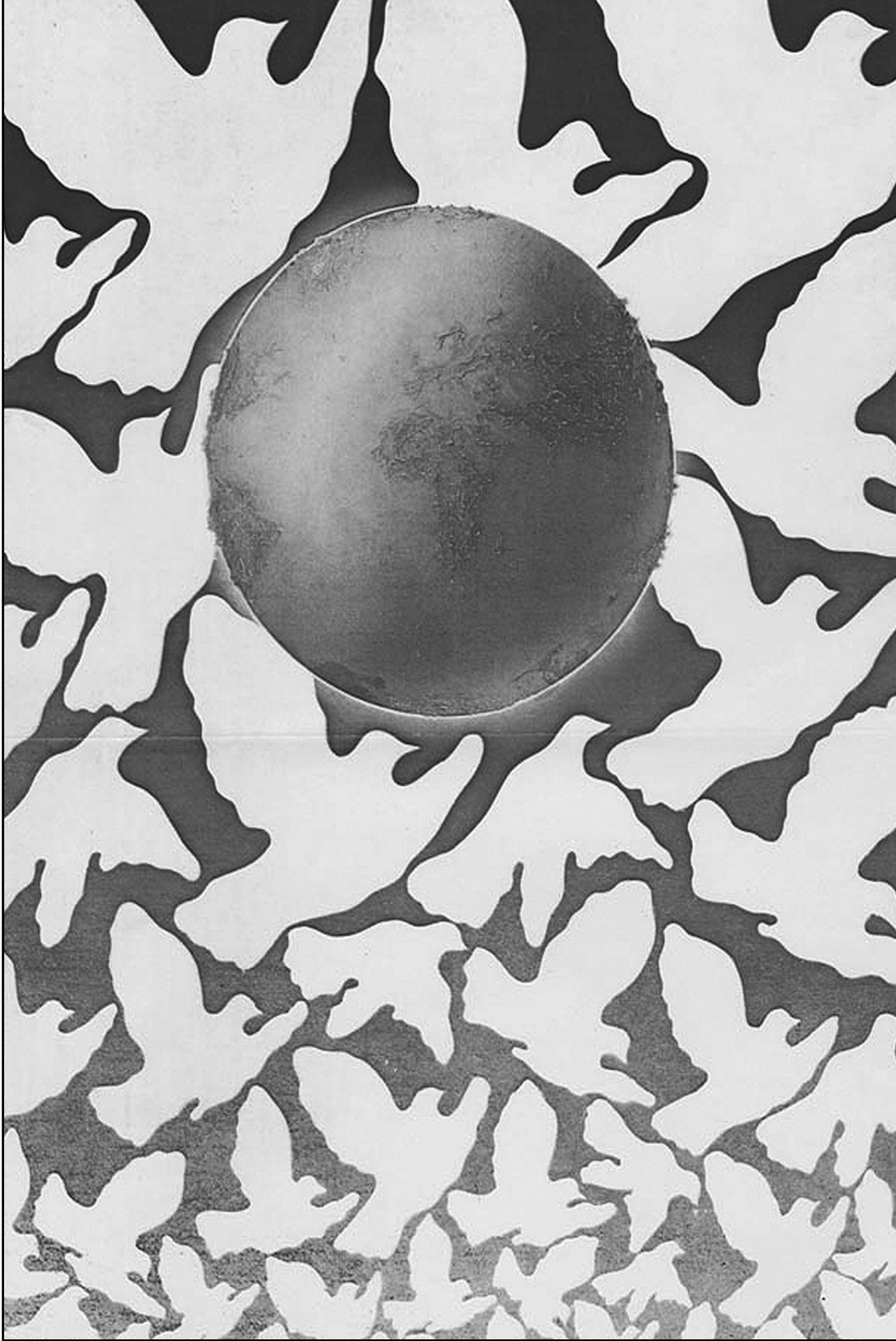
Kürt sorununun çözümünde göstermelik, güvenceden yoksun, kolektif hakları tanımayan girişimler ancak Kürtleri ve demokratik kamuoyunu kandırmaya yönelik olacaktır. Devlet bu zamana kadar demokratik ve siyasi yoldan bu sorunu çözmek için adım atmamıştır. Şimdi önemli bir momentteyiz. Artık çözümsüzlük politikaları sürdürülemez, halklarımızın demokratik çözüm talepleri ve beklentileri göz ardı edilemez hale gelmiştir. Açıktır ki bu sorun çözülmeden bu sorunun ortaya çıkardığı durumlarla başa çıkılmaz. Sonuçlarla uğraşarak ilerleme sağlanamaz, esas olan, nedeni ortadan kaldırmaktır. Şimdi atılması gereken öncelikli adım, "silahların karşılıklı olarak susturulmasıdır". PKK'nin ilan ettiği tek taraflı ateşkese cevap verilmelidir. Öcalan'ın önereceği yol haritası dikkate alınmalıdır. Bu savaş devam ederse tarih önündeki sorumlular elbette bu sürece gereken önemi vermeyen devlet ve hükümet yetkilileri olacaktır. Akacak kanın sorumluları barış ve kardeşlik elini tutmayanlar olacaktır.

Kürt halkı barış için üzerine düşen vazifeleri yerine getirmiş durumdadır. Çatışmasızlık ilan edilmiş, muhataplar bildirilmiş, siyasi kanallar sonuna kadar açılmış ve Öcalan bir yol haritası üzerinde çalışmaya başlamıştır. Bu noktada özellikle Öcalan'ın yol haritası özel bir öneme sahiptir ve demokrasi güçlerinin önüne de kimi görevler koyacaktır.

Kürtlerin yanı sıra Türkiye'deki diğer farklı kimliklerin varlığının tanınmasından, temel hak ve özgürlüklere kadar yapılacak tüm düzenlemeler, yeni demokratik, katılımcı bir anayasayı zorunlu kılmaktadır. Demokratik haklar ve kazanımları görmezden gelen 12 Eylül Anayasası ve kurumları lağvedilmeli, darbeci anayasa ve yarattıkları kurumlarla topyekun hesaplaşılmalıdır.

Antidemokratik ve asimilasyoncu yasa ve anayasa maddeleri yerli yerinde dururken, yerel se-

çimlerin ardından başlatılan baskın ve gözaltı terörüyle DTP sindirilmeye çalışılırken, Kürt çocukları onlarca yıl hapis tehdidiyle cezaevlerine doldurulurken, DTP üyeleri Beytüşşebap'ta kafaları ezilerek, İğdır'da özel tim eliyle yargısız infaz edilip dereye atılarak 90'lı yıllardaki gibi katledilmeye başlamışken, "açılım"ın "çözüm"e evrileceği beklentisi yaratılmaz. Eğer bir diyalog ortamı için güven artırıcı zemin hazırlanmak isteniyorsa, önce bu konularda adım atılmalıdır.

Sosyalistlerin ve demokrasi güçlerinin bu süreçte üzerine düşen tarihsel ve ertelenemez bir görev vardır. Bu görev Kürt sorununun demokratik çözümü için işçiler, emekçiler ve kent yoksulları içindeki çalışmalarını derinleştirmek, siyasi demokrasi mücadelesini yükseltmek ve bütün olanakları seferber ederek Kürt özgürlük hareketi ile dayanışma içerisinde olmaktır. Demokrasi güçleri, Eylül ayından sonra çözüm için bir adım atılmadığı takdirde, gelecek sürecin tehlikeleri-

ne şimdiden hazırlıklı olmalı ve bu tehlikeyi bertaraf etmek için tedbirler geliştirmelidir.

SDP kalıcı bir barışın asgari imkanlarının şu öncelikli adımlarla yaratılabileceği düşüncesindedir:

1) "Çatışmasızlık" sürecine yanıt olarak operasyonlara, sınır boylarına askeri yığınak yapmaya ve savaş dönemine özgü politikalara son verilmelidir. Böylece karşılıklı güven verici adımların atılmasının yolu açılacaktır.

2) Çözümün yolu Washington-Bağdat-Erbil üçgeninden değil, Ankara-Diyarbakır arasında kurulacak barış ve kardeşlik köprüsünden geçer. Muhatap Kürt halkı, onun politik iradesi Kürt özgürlük hareketi ve önderliğidir.

3) Koruculuk başta olmak üzere tüm özel savaş birimleri dağıtılmalı, göç edenlerin yurtlarına dönmesi sağlanmalı, zararları tazmin edilmelidir.

4) Farklı düşüncelerin ve çözüm önerilerinin ifade edilmesinin önündeki yasal engeller hızla kaldırılmalı ve özgür tartışma ortamının sağlanmasının imkanları yaratılmalıdır.

5) Öcalan'ın mevcut statüsü köklü bir biçimde iyileştirilerek değiştirilmeli, siyasi tutsaklar serbest bırakılmalıdır.

6) Kamu/özel ayrımı yapılmaksızın tüm kurumlarda anadilde eğitim olanağı sağlanmalıdır.

7) Kürtlerin kolektif varlığı, kimliği, dili kabul edilmeli ve temel kolektif haklarının iade edileceği ilan edilmeli, demokratik, özgürlükçü, eşitlikçi bir anayasa ve bu anayasanın gerektirdiği yasal düzenlemelerin yapılmasına başlanmalıdır.

Sosyalist Demokrasi Partisi, Kürt sorununun demokratik çözümü için mücadeleyi sınıf mücadelesinin ertelenemez görevleri arasında görmekte ve Kürt sorununun çözüm mecrasına girebilmesi için bugünkü koşullarda demokratik açılımların gerçekleştirilmesi gerektiğine inanmaktadır.

Sosyalist Demokrasi Partisi, sorunun demokratik çözüm yollarını tıkayan, çözüm diyerek inkar ve imha konseptinde direnen tüm anlayışlara karşı halkların eşit ve kardeşçe yaşamının gerçekleşmesi için üzerine düşen her türlü görev ve sorumluluğu yerine getirmeye hazırdır...

SOSYALİST DEMOKRASİ PARTİSİ
PARTİ MECLİSİ
9 Ağustos 2009